

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

17. Non veni legem soluere, sed adimplere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

muta litera est, & materia informis, nec salendi ullam vim habet. Sicut Rex hoc differt à tyranno, quòd non nisi secundum leges & æquitatem regnum administrat, Reges tamen ipsi non leges, Rempub regere, administrare, in officio continere, proprie dicuntur; sic verus pastor à lupo in hoc differt, quòd non nisi veram & sanam doctrinam administrat, Pastores tamen ipsi (non eorum doctrina) pascete dicuntur, & proprie pascunt, ideòque *sal terra* sunt. Hæretici à personis ad doctrinam confugiunt, vt ouiculas Christi à Pastoribus abductas sub specie veræ doctrinæ lupis committant, vel vt seipfos pro lupis gerant, & *abducant discipulos post se.*

*Corruptela
Caluiniana
scopus.
Actor. 20.*

17. *Non veni legem solvere, sed adimplere.*

*Legem
quomodo
Christus
adimpler,
non soluit.*

*Lex iuxta
Caluinum
docet tan-
tum, non
obligat.*

Prodigiosa est hoc loco Caluini corruptio. Summam verborum Christi hoc esse vult. *Hic (inquit) de doctrina agitur, non de vita. Nam quoad doctrinam nulla nobis in Christi aduentu fugienda est legis abrogatio. Rursum. Sensus clarus est, reiectum iri tanquam positivos hominum, qui legis doctrinam vel in vna syllaba contemptibilem reddunt.* Hæc ille. Christus igitur in sensu Caluini legem non soluit, sed adimpler, quia eius doctrinam non tollit, sed statuit & confirmat. vnde iterum addit. *Christus in Ecclesiam suam admitte-ndos negat doctores, nisi qui fidei erunt legis interpretes, & integram eius doctrinam asserere studebunt.* Hæc ille. Obedientiam legis & executionem à Christo hoc loco doceri non admittit Caluinus, sed tantummodo vt promulgato Evangelio, lex quoque mandatorum doceatur quidem & fideliter explicetur, opere tamen aut à nullo impleatur, quia à nullo impleri potest, aut non necessarò impleri debeat. Nam propterea libertatem non implendi legem, quam Caluinus sibi arrogat, cum his Christi verbis non pugnare, hoc ipso in loco Caluinus ait. *Quòd (inquit) abrogata maledictione legis, seruitus quoque eius est sublata, & parva fidelibus libertas, nihil inde legis doctrina decedit.* Hæc ille, libertatem statuens non qua lex liberè & ex dilectione impleatur, quæ est vera fidelium libertas; sed qua ad legis executionem fideles non obligentur. Quam etiã ob causam, illa Christi verba, *Non preteribit apex à lege donec omnia fiant,* exponit Caluinus, istud fieri, non refertur ad hominũ vitam, sed ad solidam doctrinæ veritatem. Moxq; illa Christi verba, *Qui igitur soluerit unum ex mandatis istis minimis, &c.* vbi de præceptis vitæ agi fateri cogi

cogitur, sic exponit. *Ad preceptorum Dei prescriptum omnes Dei filios vitam suam formare decet: & eos probos esse Dei ministros docet, qui legis obseruāiam cum vitæ exemplo, tum verbis commendat.* Hæc ille. *Dei filios decere ait vt præcepta feruent, non autem oportere, aut ad istud obligari.* Probos Dei ministros *legis obseruāiam commendare patitur, non autem vt ad salutem necessariam Dei nomine præcipere & præscribere.* Postremò propter hoc vnum, *legem cum Euangelio non pugnare docet, quia legis præcepta Euangelium quoque docet & commendat, tanquam qua decant filios Dei.*

Sed totam hanc impietatem Calvinianam, sola illa Christi verba, *Qui soluerit vnum ex his mandatis minimis, minimus vocabitur in regno caelorum,* apertissimè refutant. Quum enim illic nominatim loquatur Christus de præceptis vitæ, siue de decem mādatis, vt Calvinus discretis verbis fateretur, minimus autem in regno caelorum, *nullum & abiectum* significat (vt Calvinus ipse exponit, tamen si regnum caelorum non nisi pro Ecclesia præsentem accipiendum vel it) necessariò sequitur obseruāiam ipsam & executionem legis tanquam ad salutem necessariam à Christo hoc in loco commendari. Nullū enim vel abiectum esse in Ecclesia, hominem à salute pro tempore extorrem significat. Caterum si regnum caelorum pro futura beatitudine accipiatur, sicuti in sequenti sententiā (non *intra bitis in regnum caelorum*) manifestè accipitur, sequitur magis, præceptorum legis trāsgressorem ab æterna salute excidisse. Deinde Christus apertissimè non de doctrina tantum, sed etiā de actuali executione legis hoc loco disputat. Ait enim, *Qui fecerit & docuerit, hic magnus vocabitur in regno caelorum.* Vbi magistros in Ecclesiam suam Christus admittit (manendo in sensu ipsius Calvinii quòd regnum caelorum non nisi Ecclesiam præsentem significat) non solum qui fidi erunt legis interpretes, & integram eius doctrinā asserūt, vt Calvinus explicauit; sed qui seduli erunt legis factores, & integram eius obedientiā exequuntur. Imò factores docentibus antepōnit: *Qui fecerit & docuerit.* Sed Calvinus quia doctor quàm factor esse maluit, de doctrina hic agere Christū vult, non de vitæ modo est, non de modo & ratione viuendi, sed de ratione docendi.

Quomodo autem reuera Christus legem & Prophetas adimpleuit, melius nos docebit S. Augustinus. *Quia veniens Christus per Spiritum S. quem promisit, charitatem in manifestatione donauit, qua sola charitate iustitia legis posset impleri, propterea dixit, Non veni soluere legem, sed adimplere.* Rursum

Refutatur Calvini de mentia ex ipso Caluino.

Contra Faustum Lib. 19. cap. 27. Legem Christus quomodo adimpleuit.

eiufdem libri cap. 30. *Vnde venit Dominus legem non soluere, sed adimplere. nisi ut perceptis promissorum figuris, qua reddita veritate adimpleta sunt atque sublata, ipsa quoque precepta per nouitatem Spiritus impleantur in nobis?* Et alio in loco. *Gratia pertinet ad charitatis plenitudinem, veritas ad Prophetiarum impletionem, & quia virumque per Christum, ideo non venit soluere legem aut Prophetas, sed adimplere.* Hæc ille eiufdem operis lib. 17. cap. 6. Idem docet in exposit. quarundam proposit. in epist. ad Rom. Sic etiam hunc locum exponit Chrysoft. hom. 16. in Matthæum.

18. *Iota vnum aut apex non præteribit à lege, donec omnia fiant.*

Quia hæc verba de legis mandatorum impletionem Catholici intelligunt, ut plerique patres exponunt, & ipse maxime August. de serm. Domini in monte lib. 1. cap. 15. & Retract. lib. 1. cap. 19. insurgit hæreticus, & infert vniuersam legem necessariò ab iis esse seruandam, qui per legis obseruantiam iustificari volunt: quæ vniuersa obseruatio quia in nullo reperitur, ideo ex mandatorum obseruatione neminem iustificari posse. Sed respondendum est, totam legem mandatorum ad salutem & iustitiam consequendam etiam ad vnum apicem hoc sensu adimpleri per gratiam Christi, quia facit gratia Christi ut maiora mandata de facto impleantur, & ignoscit gratia Christi quæ circa minora mandata in quotidianis peccatis præmittuntur, ut in opere de Iustificatione lib. 6. cap. 8. accuratè olim explicuimus. Sic August. hæc Christi verba pertractans ait, *illa quidem vehementem perfectionis expressionem continere, sed ea mensura perfectionis humane quanta in hac vita potest esse perfectio. Quare quum in cæteris Dei mandatis hoc vnum sit quod iubemur orare, Dimitte nobis debita nostra. profectò omnia mandata facta deputantur, quando quicquid non sit ignoscitur.* Hæc ille. Rursum in Psal. 118. *In via Domini, id est, in fide pia quisquis ambulat, aut peccatum non operatur, aut si quid à deuante committitur, propter viam non imputatur, quia per orationem fidei ignoscitur, & tanquam non fuerit operatus accipitur.* Hæc ille. Nempe quia tota Iustitia hominis Christiani non in sola obedientia legis, sed etiam in remissione peccatorum consistit (vnde vtrique hæc pars in Scripturis Iustitia vocatur) fiunt omnia legis vsque ad vnum apicem, quia vel legi obeditur

*Uniuersa
lex quo-
modo ad-
implenda.*

*Retract.
lib. 1.
cap. 19.*

Conc. 3.